

17 MARÇ DE 2026.
5 DE MAIG DE 2026.
3 DE JUNY DE 2026.

CICLE DE JORNADES.

Què hi ha després de la implantació d'un model de recollida d'alta eficiència?

INTRODUCCIÓ

La implantació d'un model de recollida d'alta eficiència no és el final del projecte, sinó l'inici d'una fase de gestió permanent. Les tres sessions del cicle realitzades coincideixen que l'èxit depèn de combinar dades fiables, capacitat operativa, coordinació entre serveis, atenció continuada i una comunicació coherent amb la realitat del carrer. Aquest decàleg sintetitza les conclusions més rellevants extretes de les tres sessions amb persones expertes en la temàtica.

1. MESURAR PER GESTIONAR, NO NOMÉS PER JUSTIFICAR

Cal disposar d'indicadors periòdics, objectius i comparables sobre resultats, participació, tecnologia, incidències, costos i atenció ciutadana. L'avaluació s'ha de basar en la recollida selectiva neta, incorporant els impropis, els abandonaments i els residus de papereres per evitar una visió parcial de l'eficiència. Els indicadors han de permetre comparar períodes, barris i tipologies d'usuari, detectar desviacions i prioritzar accions correctores. La dada sobre el percentatge global de recollida selectiva no és suficient si no s'analitzen també la participació, la qualitat de les fraccions i els residus que escapen del circuit ordinari.

2. GARANTIR LA QUALITAT I LA GOVERNANÇA DE LES DADES

La identificació d'usuaris, les lectures de xips o targetes i els registres d'obertura només són útils si tenen una cobertura elevada, són auditables i es contrasten amb pesos, rutes i inspec-

ció de camp. Una taxa per comportament requereix censos actualitzats, dades fiables i procediments clars de revisió i reclamació.

3. PREVEURE RECURSOS HUMANS ESTABLES PER A LA POSTIMPLANTACIÓ

Els nous models generen més tasques d'anàlisi, manteniment tecnològic, gestió de padrons, atenció ciutadana i seguiment d'incidències. Cal mantenir personal tècnic, analistes, personal administratiu, informadors i agents de proximitat després de la campanya inicial, i preservar el coneixement estratègic del servei dins l'Ajuntament. La post implantació necessita una estructura estable i dimensionada, no només reforços temporals. La continuïtat dels equips evita la pèrdua de coneixement.

4. DISSENYAR LA RECOLLIDA I LA NETEJA VIÀRIA COM UN ÚNIC SISTEMA URBÀ

Els dos serveis són diferents a nivell jurídic i econòmic, però operativament tenen punts de coincidència. Qualsevol

canvi de contenidors, calendari, ubicació o restricció ha d'analitzar l'efecte sobre la via pública i preveure repassos, desbordaments, caps de setmana, manteniment i resposta davant residus abandonats.

5. DEFINIR RESPONSABILITATS I TRAÇABILITAT DELS COSTOS

Els plecs i protocols han d'establir qui actua a l'entorn dels contenidors, qui retira cada tipus de residu i com es resolen les incidències compartides. El residu i el cost han de 'seguir' el servei que els genera. Encara que hi hagi un contracte únic, cal separar la recollida i la neteja a nivell comptable, per justificar correctament taxa i pressupost.

6. ADAPTAR EL MODEL AL TERRITORI I CORREGIR-LO AMB DADES

No existeix una solució única. Porta a porta, contenidors tancats, plataformes mòbils o models mixtos s'han d'ajustar a la densitat demogràfica, l'urbanisme, els usos comercials, les segones residències i les necessitats socials. La implantació per fases permet detectar problemes, redimensionar capacitats i equilibrar eficiència ambiental i facilitat d'ús.

7. RESPONDRE RÀPIDAMENT A INCIDÈNCIES I ABANDONAMENTS

Les bosses fora dels punts de recollida, els desbordaments i els antics emplaçaments poden generar efecte crida i deteriorar la percepció del sistema. Calen equips de repàs dimensionats, canals únics d'incidències, terminis de resolució, inspecció i, quan correspongui, sanció. La informació cívica és necessària, però no substitueix el control. La retirada ràpida és necessària, i s'ha de combinar amb prevenció, inspecció, educació ambiental i sanció quan hi ha reiteració acreditada, sinó el problema es pot perpetuar en el temps.

8. COMUNICAR ABANS, DURANT I DESPRÉS

La comunicació és una eina permanent de gestió del canvi. Abans cal diagnosticar barreres i escoltar; durant, cal donar instruccions clares i acompanyar; i després és necessari retornar resultats, reconèixer esforços i explicar ajustos. No existeix una única ciutadania: llars, comerços, grans productors, escoles i entitats necessiten missatges i canals diferents. Les oficines d'atenció, els educadors i educadores, i els canals de contacte han de continuar actius per gestionar altes, baixes, targetes, canvis d'activitat i dubtes. El retorn periòdic de resultats ajuda a consolidar hàbits i a demostrar que les aportacions ciutadanes produeixen efectes reals, incrementant la implicació i contribució de veïns i veïnes.

9. CONSTRUIR CONFIANÇA AMB TRANSPARÈNCIA I COHERÈNCIA

L'objectiu no és convèncer ni maquillar dificultats, sinó generar comprensió i corresponsabilitat. Cal explicar el per què de les decisions, els costos, els errors i els terminis reals. La comunicació no pot

salvar una mala implantació: el relat institucional ha de coincidir amb l'experiència ciutadana i amb les millores visibles del servei. Reconèixer dificultats, explicar decisions impopulars i mostrar terminis realistes reforça més la credibilitat que una comunicació excessivament optimista.

10. ENTENDRE L'ALTA EFICIÈNCIA COM UN CANVI CULTURAL SOSTINGUT

La tecnologia i la logística són instruments, no la finalitat. La consolidació del model exigeix lideratge polític, coordinació tècnica, fermesa davant resistències, normativa comprensible i una taxa percebuda com a justa. L'èxit s'ha de valorar per l'equilibri entre resultats ambientals, qualitat urbana, sostenibilitat econòmica i acceptació social.

CONCLUSIÓ FINAL

Un model de recollida d'alta eficiència només es consolida quan el municipi es capaç de mesurar-lo, mantenir-lo i explicar-lo. La postimplantació requereix una estructura permanent que transformi les dades en decisions, coordini la recollida i la neteja, resolgui incidències amb rapidesa, ajusti la fiscalitat amb garanties i mantingui una relació de confiança amb la ciutadania. L'eficiència real no consisteix només a incrementar la recollida selectiva, sinó a oferir un servei comprensible, net, fiable, sostenible, i amb capacitat d'adaptació.

